

Projekt

z dnia 11 lipca 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU OTWOCKIEGO**

z dnia 2022 r.

w sprawie przystąpienia Powiatu Otwockiego do Stowarzyszenia „Metropolia Warszawa”

Na podstawie art. 12 pkt 8 lit. f oraz art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 528 i 583), uchwała się co następuje:

§ 1. Wyraża się zgodę na przystąpienie przez Powiat Otwocki do Stowarzyszenia „Metropolia Warszawa”.

§ 2. 1. Powiat Otwocki w Stowarzyszeniu reprezentować będzie Starosta Otwocki.

2. Składki członkowskie wynikające z przynależności Powiatu Otwockiego do Stowarzyszenia finansowane będą z dochodów własnych Powiatu Otwockiego.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Otwockiemu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Adwokat Marek Bajson

Uzasadnienie

Metropolia warszawska, rozumiana jako region statystyczny europejskiego systemu NUTS, to jeden z najszybciej rozwijających się regionów Europy. Powierzchnię ok. 6 tysięcy kilometrów kwadratowych zamieszkuje ponad 3 miliony mieszkańców w ramach 70 gmin oraz dziewięciu powiatów.

Stowarzyszenie „Metropolia Warszawa” integruje gminy i powiaty ww. regionu. Głównym celem Stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz harmonijny rozwój społeczno-gospodarczy metropolii warszawskiej. Główne obszary działania Stowarzyszenia to transport publiczny, gospodarka odpadami, edukacja, ochrona powietrza i adaptacja do zmian klimatu. Jednym z kluczowych zadań jest też aktywne włączanie się w programowanie środków unijnych na perspektywę finansową 2021-2027.

W ramach ww. perspektywy finansowej UE przewidziano kontynuację realizacji zrównoważonego rozwoju miejskiego oraz instrumentów terytorialnych, w tym tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), wdrażanych po raz pierwszy w okresie programowania 2014-2020.

W odniesieniu do metropolii warszawskiej instrument ZIT był wdrażany w perspektywie finansowej 2014-2020 na terenie tzw. Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego, obejmującego razem z m.st. Warszawą 40 gmin. W ramach tego instrumentu na terenie WOF dofinansowanie otrzymało już 176 projektów o łącznej wartości ponad 1,1 miliarda PLN, przy dofinansowaniu z Unii Europejskiej w kwocie blisko 710 milionów PLN. Dzięki tym środkom zrealizowaliśmy wspólnie wiele projektów: m.in. istniejąca sieć tras rowerowych o długości ok. 800 kilometrów zwiększyła się o blisko 500 dodatkowych kilometrów tras (zarówno nowych jak i przebudowanych), do istniejących 27 parkingów przesiadkowych typu „Parkuj i Jedź” z blisko 7 tysiącami miejsc postojowych zrealizowano w ramach ZIT dodatkowo ponad 60 obiektów z ponad 6 tysiącami miejsc. W ramach projektów doradztwa edukacyjno-zawodowego objęto wsparciem blisko 300 szkół i placówek. Ponad 30 tysięcy uczniów zostało objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych, a w ramach tego programu wsparcie otrzymało także ponad 800 nauczycieli. Powstało już także powyżej 2 tysięcy nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 oraz blisko 300 e-usług.

W okresie programowania UE 2021-2027 fundusze przeznaczone na Zintegrowane Inwestycje Terytorialne dla metropolii warszawskiej będą alokowane ponownie w programie dla województwa mazowieckiego, jednak formuła realizacji ZIT ulegnie istotnym zmianom.

Poza faktem, że obszar na którym możliwe będzie wdrażanie ZIT powiększy się do 70 gmin metropolii warszawskiej w granicach regionu statystycznego NUTS, kluczową różnicą jest fakt, że dla realizacji ZIT nie będzie możliwe zawarcie porozumienia cywilno-prawnego, tak jak było to w okresie 2014-2020.

Dla tych gmin i powiatów z Regionu Warszawskiego Stołecznego, które chcą uczestniczyć we wdrażaniu ZIT w okresie 2021-2027, będzie to możliwe z udziałem Stowarzyszenia „Metropolia Warszawa” - takie rozwiązanie wynika z zapisów projektu ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tzw. ustawy wdrożeniowej funduszy). Realizacja ZIT w ramach Regionu Warszawskiego Stołecznego wynika ze wskazania go jako miejskiego obszaru funkcjonalnego i jednocześnie tzw. obszaru strategicznej interwencji w ramach nowelizacji Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego.

Jednocześnie należy podkreślić, że nie będzie możliwości realizacji projektów objętych formułą ZIT z innej alokacji środków UE w ramach programu dla województwa mazowieckiego – a więc poza Stowarzyszeniem.

Planowana obecnie łączna kwota środków dla metropolii warszawskiej w programie dla województwa mazowieckiego to 500 mln EUR, z czego zakładana alokacja na ZIT to ok. 110-150 mln EUR, przy czym większość środków – podobnie jak w okresie programowania 2014-2020 – ma zostać przeznaczona na projekty z zakresu mobilności miejskiej (ścieżki rowerowe, parkingi P+R, zakup autobusów nisko/zeroemisyjnych). Oznacza to, że nawet do 30% funduszy UE z puli 500 mln EUR dla Regionu Warszawskiego Stołecznego będzie możliwe do wykorzystania wyłącznie przez gminy i powiaty należące do Stowarzyszenia „Metropolia Warszawa”.

Kolejnymi kluczowymi uwarunkowaniami dostępu do środków unijnych w formule ZIT są: przygotowanie dla całego Regionu Warszawskiego Stołecznego oraz przyjęcie przez Stowarzyszenie „Metropolia Warszawa” dwóch dokumentów wdrożeniowych – w pierwszej kolejności tzw. Strategii ZIT, a następnie – w terminie do końca roku 2025 – Strategii rozwoju ponadlokalnego (wspólnej strategii rozwoju gmin). Powyższe warunki również wynikają z zapisów projektu ustawy wdrożeniowej funduszy UE. Dodatkowo, w związku z osobnymi wymogami Komisji Europejskiej, które będą podlegały dalszym negocjacjom programowym, przewiduje się, że

projekty mobilnościowe będą warunkowane przygotowaniem i przyjęciem tzw. Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej.

Prace nad dokumentami strategicznymi będzie realizowało m.st. Warszawa (mając właściwe zaplecze osobowe i doświadczenie z lat ubiegłych), przy ścisłej współpracy z wszystkimi gminami i powiatami RWS. Ostateczne projekty dokumentów zostaną przedłożone do akceptacji wszystkich członków Stowarzyszenia „Metropolia Warszawa”.

Obecnie członkami Stowarzyszenia „Metropolia Warszawa” jest 39 gmin z 70 gmin Regionu Warszawskiego Stołecznego (w tym wszystkie gminy z naszego powiatu). W kontekście przedstawionych powyżej uwarunkowań dostępu do środków UE na lata 2021-2027 niezmiernie ważny jest zatem jak najszerszy udział samorządów metropolii warszawskiej w Stowarzyszeniu „Metropolia Warszawa”.

Z uwagi na harmonogram prac, związany z uruchomieniem wykorzystania środków UE w formule ZIT w perspektywie finansowej 2021-2027, zasadnym jest przystąpienie do Stowarzyszenia „Metropolia Warszawa”.

Sekretarz Powiatu Andrzej Solecki